

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan
Børnehuset Mælkevejen
2023

Børnehuset
Mælkevejen

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Børnehuset Mælkevejen har vi de seneste to år haft særligt fokus på:

- Børnesyn ”børn gør det godt, hvis de kan”
 - Overgange – fra vuggestue til mellemgruppe samt fra mellemgruppe til ældstegruppe. Ligeledes har vi haft fokus på overgangene i hverdagen på stuerne
 - Måltidet
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi drøfter vores pædagogiske praksis på stuemøder og personalemøder. Alle stuer holder stuemøde hver 14. dag, hvortil der er lavet en dagsordensmodel, som bl.a. har fokus på arbejdet med læringsmiljøerne. Der afholdes personalemøder en gang om måneden – disse skifter mellem afdelingsmøder (børnehave og vuggestue for sig) og fælles møder.

Vi har en systematik i vores arbejde med KVALid, hvor vi arbejder med to emner om året. Til dette arbejde bruger vi ”planlægning af prøvehandling”, læringsmiljøanalysemodel samt læringshistorier. Der afsættes tid på personalemøder til at arbejde med KVALid.

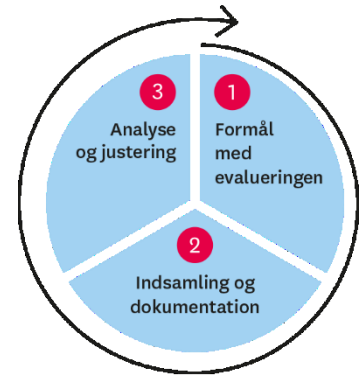
Vi er i gang med at læse Bo Hejlskov ”Adfærdsproblemer i vuggestuen og børnehaven”, hvor vi på personalemøder evaluerer, diskuterer og videreudvikler vores pædagogiske praksis og måden vi møder børnene på.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Mælkevejens læreplan er udarbejdet på personalemøder, hvor de faglige fyrtårne sammen med pædagogisk leder er kommet med et udkast til det pædagogiske grundlag. Alle stuerne har bidraget med praksis eksempler til læreplanen.

I forbindelse med arbejdet med evalueringen af læreplanen, udarbejder pædagogisk leder sammen med de faglige fyrtårne et udkast, som efterfølgende vil blive færdigarbejdet på et personalemøde. Der vil i forbindelse med evalueringen komme nye praksis eksempler i læreplanen. Disse eksempler vil bl.a. komme fra arbejdet med KVALid gennem de seneste 2 år.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Overgange:

- Vi var opmærksomme på, at der manglede en rød tråd for, hvordan overgange forløber i Mælkevejen. Vi ville gerne skabe en større tryghed for alle børn og forældre i overgangene, da vi på baggrund af observationer havde erfaret, at der var børn og forældre, som var utrygge i overgangene.

Måltidet:

- Vi var meget nysgerrige på, hvordan vi kunne skabe et bedre læringsmiljø omkring måltidet for alle børn. Vi var nysgerrige på, om vi kunne gøre ventetiden for børnene mindre i forbindelse med overgangene ved måltidet. Vi var ligeledes nysgerrige på, om vi kunne øge børnenes medbestemmelse og aktive deltagelse i måltidet. Vi var nysgerrige på, hvad en evt. ændret struktur omkring måltidet ville betyde for de udsatte børn. I vuggestuen var vi ligeledes nysgerrige på, om vi via en ændret struktur på stuen om eftermiddagen ville skabe mere ro omkring eftermiddagsmaden.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Overgange:

- I forbindelse med vores arbejde med overgange har vi indsamlet interviews/spørgeskemaer med forældrene samt observationer af børnegrupperne.
- Vi har læst artiklen "Den gode overgang – om at komme godt afsted og sikkert frem" af Cand. Psych. Inge Schoug Larsen
- Flere medarbejdere har deltaget i oplæg vedr. overgange fra børnehave til skole.
- Vi har arbejdet med KVALid skema nr. 18 "sammenhænge og overgange"

Måltidet:

- Vi har lavet observationer, videooptagelser og analyser af læringsmiljøet omkring måltidet
- Vi har arbejdet med KVALid skema nr. 2 "måltidet"
- Oplæg for hele personalegruppen ud fra Anne Gaardmand's bog "Madro" samt div. podcasts.
-

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Overgange:

- Vi er blevet opmærksomme på, hvor stor betydning det har for børnene med besøgsdage, som medvirker til at gøre børnene mere trygge i overgangen. Børnene bliver bedre forberedte på deres overgang via besøgsdagene. Vi oplever, at børnene er stolte og glæder sig til at komme på besøg. Der er besøgsdage fra både vuggestue til mellemgruppe og fra mellemgruppe til ældstegruppe.
- Vi er blevet opmærksomme på, hvor stor en betydning det har for forældresamarbejdet, at forældrene inviteres til en overgangssamtale, hvor der deltager personale fra både nuværende stue og kommende stue. Her er vi ligeledes blevet opmærksomme på, at vi via et tidligt samarbejde med forældrene, hurtigere kan lave en fælles indsats, hvis behovet herfor opstår
- Vi er blevet opmærksomme på, hvor stor betydning det har for både børn og forældre, at børnene har en tryghedsbamse, som kan følge dem i overgangene. Ligeledes er vi blevet opmærksomme på, at det er vigtigt, at vi skaber genkendelighed og tryghed for alle børn i overgangene.

Måltidet:

- Vi er blevet klogere på, hvordan vi kan højne kvaliteten i forbindelse med måltidet. Vi er blevet klogere på, at vi via en ændret måde at strukturere måltidet på, oplever markant færre konflikter og uro i forbindelse med overgange
- Vi kan se, at børnenes trivsel er øget. Børnenes har nu medbestemmelse over, hvor de vil sidde, sammen med hvem de vil sidde samt, hvornår de har tid og lyst til at spise. Børnene har fået mulighed for og er blevet bedre til at mærke efter og regulerer sig ift. mad (sulten/mæt). Vi er blevet mere opmærksomme på at følge barnets spor.
- Vi er blevet opmærksomme på, at vi via en ændret struktur i forbindelse med måltidet, oplever mere tid og ro samt en større fordybelse i børnenes lege og venskaber, da de ikke bliver afbrudt i legen hele tiden. Vi oplever, at ventetiden i overgangen er forsvundet.
- Der er blevet mere tid til det enkelte barn, og der er ikke længere et højt støjniveau. Den voksne er kommet tættere på barnet, da der nu er tid og ro til at fordybe sig i samtale med det enkelte barn eller en mindre gruppe.
- Det er blevet lettere for børn i udsatte positioner at deltage i måltidet. Vi oplever, at der er skabt en ramme, hvor alle børn har mulighed for at deltage. Alle børn oplever en følelse af at mestre og ser sig selv som en del af et fællesskab.
- I vuggestuen er vi blevet opmærksomme på, hvor stor betydning det har for børnene, at de voksne er til rådighed og udviser ro. Vi oplever, at børnenes trivsel og udvikling er øget, og der er blevet mere ro omkring måltidet. Der er ligeledes blevet et bedre samspil mellem barn/barn og barn/voksen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Overgange: Vi har lavet følgende ændringer i vores pædagogiske praksis i forbindelse med vores arbejde med overgange:

- Der tilbydes frem over overgangssamtaler for forældre både i overgangen fra vuggestue til mellemgruppe samt fra mellemgruppe til ældstegruppe.
- For at skabe en rød tråd i huset for børnene i forbindelse med overgange, har vi besluttet, at alle børn får deres egen Bamseven (fra "Fri for mobberi"). Denne bamse følger barnet på dets rejse gennem Mælkevejen og kan være med til at skabe tryghed og ro for barnet. Der er lavet et brev til forældrene herom, som alle får udleveret.
- Vi laver "børnenes huse" til alle børn, som indeholder billeder af barnet, dets familie og evt. kæledyr. Huset følger barnet gennem Mælkevejen og vil vokse sammen med barnet på den måde, at der er plads til et nyt billede af barnet, når det starter på en ny stue. Huset giver tryghed for barnet i overgangen, men også i dagligdagen indbyder huset til mange gode snakke og tryghed for barnet.
- Der er laves velkomstfoldere med billeder af stuens personale. Heri skrives også, hvornår der er overgangssamtale mm. Disse foldere er lavet på samme måde på alle stuer.
- Der aftales faste besøgsdage i overgangsperioden. Vuggestuebørnene har madpakke med på deres besøgsdage i mellemgruppen.
- I samarbejde med sundhedsplejen har vi valgt at fortsætte med at personale fra vuggestuen deltager i et hjemmebesøg sammen med sundhedsplejersken, når barnet er ca. 8 måneder. Dette udspringer af projekt "Styrkende deltagende forældresamarbejde". Hermed etableres en god kontakt med familien, inden barnet begynder i vuggestue.

Måltidet: Vi har lavet følgende ændringer i vores pædagogiske praksis i forbindelse med vores arbejdet med måltidet:

- Madpakkerne er blevet sat frie, hvilket betyder, at børnene altid kan tage en formiddagsmad, når de har lyst, samt at barnet selv bestemmer i hvilken rækkefølge det spiser sin mad. Vi oplever, at barnet spiser af lyst, og at barnet nyder og vokser af den selvbestemmelse, der er i forbindelse med måltidet. Vi er fortsat meget opmærksomme på at støtte og guide børnene, hvis de har behov herfor. Det samme gælder i forbindelse med eftermiddagsmaden. I vuggestuerne tilbydes formiddags- og eftermiddagsmåltidet til alle børn.
- I ældstegrupperne er der ligeledes ændret på strukturen til frokostmåltidet. Her er der skabt en struktur som gør, at børnene kan spise deres madpakke, når de har lyst og med hvem de har lyst. Der er lavet en tydelig struktur for, hvordan de voksne fordeler sig. Det betyder samtidig, at der er mere tid og ro til at fordybe sig i legene på stuen, samt at ventetiden i forbindelse med overgangen er væk.
- I vuggestuen har vi arbejdet med selvhjulpethed i forbindelse med måltidet. Dette har resulteret i, at maden nu serveres i små skåle og kander, således de ældste vuggestuebørn selv kan tage maden.
- I vuggestuen har vi ændret vores struktur om eftermiddagen. Der er flyttet rundt og derved skabt nye læringsrum samt et mere stille rum, hvor børnene kan spise uden at blive forstyrret. De voksne har lavet en ændret struktur, hvor der er fokus på tid og ro til en stille opvågning, samt mere fokus på samspelet mellem barn/barn og barn/voksen.

- Vi har ændret strukturen til morgenmåltidet, hvor der nu er mere fokus på selvhjulpenhed og børnenes eget initiativ. Her er indkøbt skåle og små kander, således børnenes selv kan hælde op.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Evalueringen af læreplanen er et punkt på dagsordenen til kommende bestyrelsesmøde.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fremadrettet have fokus på Børnefællesskaber.

Vi vil ligeledes arbejde videre med børnesyn, struktur og pædagogiske læringsmiljøer.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Organiseringen af stuemøder og personalemøder ud fra tydelige dagsordner (PLF værksøjer) har gjort, at møderne er blevet højnet fagligt med plads til gode pædagogiske drøftelser.

I samarbejde med de faglige fyrtårne er det besluttet, at vi i efteråret 2023 vil starte op med læringssamtaler. Vi vil afprøve metoden i mindre grupper først, hvorefter vores mål er at sætte læringssamtaler på til vores fælles personalemøder.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil justere det pædagogiske grundlag i vores læreplan på følgende områder:

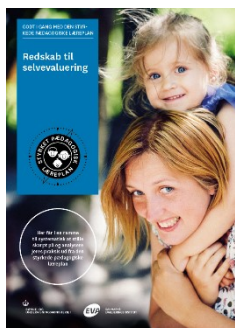
- Børnesyn
- Pædagogiske læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

- Børn i udsatte positioner
- Sammenhænge

Vi vil ligeledes ændre i læreplantemaerne Alsidig personlig udvikling samt Sociale udvikling. Undervejs vil vi indsætte nye eksempler fra vores arbejde med KVALid gennem de seneste 2 år.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC